

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
t.a.v. dhr. mr.dr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum: 9 oktober 2014
Kenmerk: 14-088-MO.451
Betreft: Onze reactie betreffende uitvoeringstoets op het wetsvoorstel Ouderparticipatiecreche (OPC)

Geachte heer Asscher,

Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 8 september jl. waarin u heeft gevraagd om een uitvoeringstoets op het wetsvoorstel Ouderparticipatiecreche (OPC) ontvangt u hierbij onze reactie.

GGD GHOR Nederland heeft het wetsvoorstel OPC beoordeeld op uitvoerbaarheid voor de toezichthouder. Daarnaast is het voorstel beoordeeld op een duidelijke afbakening van de doelgroep die met dit voorstel wordt geraakt. Ook is beoordeeld welke toezichtlast dit voorstel voor zowel de ondertoezichtgestelde als de toezichthouder met zich kan brengen.

Algemene reactie op het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel beoogt tegemoet te komen aan een uitdrukkelijk verzoek van de Tweede Kamer en de OPC's in Utrecht en Amsterdam om deze vorm van kinderopvang te reguleren en onder de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (hierna Wko) te brengen. In de huidige situatie en regelgeving worden deze OPC's gedoogd omdat zij niet (kunnen of willen) voldoen aan alle kwaliteitseisen in de Wet kinderopvang. Het betreft hier met name de regels rond de kwalificatie van de pedagogisch medewerker.

We willen voorop stellen dat het vanuit het oogpunt van toezicht (en handhaving) niet gewenst is dat er een permanente gedoogsituatie bestaat, waarbij in feite met twee maten gemeten wordt zonder dat hiervoor een wettelijke grondslag is. Dit maakt het voor toezichthouders lastig goed

toezicht te houden. Bovendien is het in strijd met de handhavingsplicht die een bestuursorgaan heeft in geval van geconstateerde overtredingen. Derhalve stellen we uw voornemen om deze situatie binnen wettelijke kaders te brengen op prijs.

Onevenredige toename regeldruk

Het instellen van een nieuw wettelijk kader met de invoering van aparte begripsomschrijvingen en een nieuw kwaliteitskader geeft volgens ons onevenredig veel regeldruk, te meer omdat het om een relatief beperkt aantal OPC's gaat. Zoals hieronder wordt toegelicht, vragen wij ons af of de afbakening van de doelgroep hiermee wel voldoende helder is. Volgens GGDGHOR Nederland zou de gewenste afwijking van enkele kwaliteitsregels voor de OPC's ook mogelijk zijn met een aanpassing van artikel 1.57 van de Wko.

De wijze waarop de OPC in dit wetsvoorstel wordt gereguleerd betreft niet alleen een tegemoetkoming aan de huidige OPC's in Utrecht en Amsterdam. Het geldt ook voor andere ouderinitiatieven elders in het land. Het verbaast ons dan ook dat in de toelichting is opgenomen dat de kwaliteitskaders voor OPC's worden afgestemd met de GGD in Utrecht. Juist door opname van regels in de Wko behoren deze wettelijke kaders landelijk te worden afgestemd, en niet uitsluitend met de (twee) gemeenten waar op dit moment OPC's aanwezig zijn. Wij verzoeken u dan ook om een alternatief kwaliteitskader aan GGD GHOR Nederland voor te leggen, zodat er een bredere toetsing op uitvoerbaarheid kan plaatsvinden.

Verantwoordelijkheid overheid of houder

Voorts willen wij opmerken dat in het Integraal Afwegingskader en in de Memorie van Toelichting diverse malen wordt gerefereerd aan de verantwoordelijkheid van de overheid voor veiligheid en kwaliteit in de kinderopvang. Dit wijkt af van de verantwoordelijkheidstoebedeling die de Wko voorstaat: de houder is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de toezichthouder ziet toe op de naleving van de kwaliteitseisen door de houder. Door nu de nadruk te leggen op de rol en verantwoordelijkheid van de overheid worden verwachtingen gecreëerd die niet reëel zijn. Namelijk dat de overheid (en daarmee de toezichthouder) kan worden aangesproken op de veiligheid en kwaliteit in de kinderopvang. De verantwoordelijkheid van de houder van de kinderopvanginstellingen en van de ouders zijn hiermee ten onrechte naar de achtergrond verdwenen.

We geven u daarom in overweging om een brede visie op het publieke belang van de kinderen/kinderopvang te ontwikkelen. Hierin zou helder moeten worden beschreven waar de

verantwoordelijkheid van de overheid, de kinderopvangsector en de ouders ligt. Aan de hand van zo'n visie kunnen de kaders van de Wko (en van andere wet- en regelgeving zoals het onderwijs, jeugdzorg en zorg) worden vastgesteld en daarmee ook de taken en verantwoordelijkheden van de (kinderopvang)sector zelf en van de toezichthouder.

Reikwijdte en begripsomschrijvingen

Volgens de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel en uw brief van 5 maart 2014 (TK 2014, 31322, nr. 232) heeft u een beperkte regulering van de bestaande OPC's voor ogen gehad. De begripsomschrijvingen in het wetsvoorstel hebben evenwel een veel bredere reikwijdte.

Bij uitvraag onder GGD'en werd melding gemaakt van andere ouderinitiatieven die niet de naam OPC dragen, maar wel de elementen bevatten die ook bij de bekende OPC's bestaan. Hiermee doelen wij op situaties waarbij ouders op elkaars kinderen passen in een willekeurige ruimte (niet zijnde hun eigen huis). Het onderscheidend criterium "bedrijfsmatig" is evenmin erg helder: indien er allerlei afspraken of een (oppas-/schoonmaak) rooster op schrift worden gesteld dan zou dit wellicht ook kunnen worden gekwalificeerd als bedrijfsmatig. Dergelijke situaties komen veelvuldig voor en zijn nu niet verboden. De toezichtinspanningen zullen zich weliswaar niet primair richten tot deze ouderinitiatieven, maar in het kader van de rechtszekerheid is het ongewenst om deze vormen van opvang onder de werking van de Wko te brengen.

Ouderparticipatiecreche: de omschrijving sluit aan bij de benaming die in Utrecht en Amsterdam reeds bestaat. Het begrip "OPC" vormt echter een stijlbreek bij de begripsomschrijvingen die de Wko verder hanteert, namelijk een voorziening voor kinderopvang of kindercentrum. Het begrip "crèche" is een verouderde term, die voorheen slechts de opvang van kinderen tot vier jaar betrof. De begripsbepalingen in het voorliggende wetsvoorstel heeft echter betrekking op kinderopvang van kinderen van 0 tot 12 jaar.

Op dit moment is een OPC als peuterspeelzaal geregistreerd. Het is onduidelijk of een OPC binnen dit wetsvoorstel ook als peuterspeelzaal wordt aangemerkt.

Houder en rechtsvorm

Onduidelijkheid houderschap bij OPC

Het wetsvoorstel legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteitseisen bij de houder van een OPC. In de Memorie van Toelichting wordt gerefereerd aan de praktijk in Utrecht en Amsterdam, waarbij sprake is van een vereniging. Het is niet duidelijk of een vereniging aan alle registratievoorwaarden

kan voldoen. De zeggenschap bij een vereniging ligt in de regel bij de leden zelf, waarbij besluiten in de Algemene Leden Vergadering worden genomen. Dit maakt het voor de verantwoordelijkheidstoedeling in OPC's complex indien de houder of vereniging verantwoordelijk is voor zijn leden. Dit geldt met name bij de verplichtingen van de houder rond de meldcode of -plicht. Indien een OPC geen rechtspersoon heeft opgericht, valt deze dan onder de Wko en moet deze alsnog ingeschreven worden in het Handelsregister? Biedt registratie als OPC mogelijkheden om onder de strengere kwaliteitseisen uit te komen?

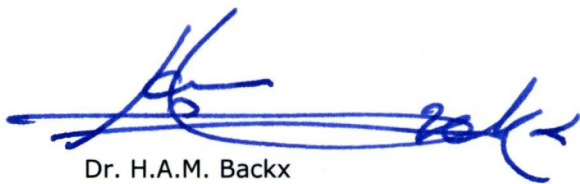
Onduidelijkheid status participerende ouder/ medewerker

Hoe staat het met de verantwoordelijkheid van de participerende ouder die in de OPC werkt? Kan deze ook worden aangesproken? Het is voorts niet duidelijk of een OPC personeel in dienst kan hebben of andere vrijwilligers, niet zijnde de ouder van een kind (bijvoorbeeld grootouders) en hoe zich dat eventueel verhoudt tot de kwaliteitseisen? Uit artikel Q van het wetsvoorstel volgt dat een OPC wel stagiaires kan hebben. Wij achten dit niet wenselijk, nu de participerende ouders zelf niet aan de beroepskwalificatie-eis hoeven te voldoen.

Kosten

Bij de raming van de kosten is alleen rekening gehouden met de aanpassing in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP). Kosten die betrekking hebben op de aanpassing van de GIR en extra toezichtinspanningen bij registratie van nieuwe OPC's of ouderinitiatieven zijn niet meegenomen.

Met vriendelijke groet,

Dr. H.A.M. Backx
Directeur

Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht

10-10-2014

Afzenderadres

Van Straaten Post

PL541 ● 0500AM Utrecht

Port Betaald

